

[Aksel Larsen.]

saa kommer der Gang i Arbejdet. Jeg tror ærlig talt ikke, det sker, i hvert Fald ikke i noget nævneværdigt Omfang, heller ikke efter de Forbedringer, som man paa-
 staar det forelagte Lovforslag indeholder. Det har vist sig hidtil, at naar det drejer sig om Beboelsesejendomme, f. Eks. her i København, med mange Lejligheder, var Husejerne absolut utilbøjelige til at modtage de Tilskud og Laan, som Staten tilbød, medmindre de havde Garanti for, at hele den Udgift, de selv fik ved at forbedre deres egne Ejendomme og forlænge disses Levetid, kunde de umiddelbart vælte over paa Lejerne i Form af Husleje-forhøjelse. Hvis jeg ikke husker meget fejl, har endog Domstolene givet Husejerne Medhold i, at den Slags kan lade sig gøre, og det synes, som om Husejerne kun i saadanne Tilfælde er villige til at modtage Laan og kontante Tilskud fra Staten til de omhandlede Arbejder.

Og det bliver ikke bedre, hvad Varmeisoleringen angaar. Det er ubestridelig rigtig, at umaadelig mange Huse trænger i høj Grad til at varmeisoleres. Det drejer sig dels om større varmeisolerede Arbejder, hvor der er daarlige Ydermure og al den Slags, og det drejer sig om saa elementære Smaating som Tætning af Revner og Sprækker. Jeg har haft den tvivlsomme Fornøjelse at bo forskellige Steder her i København, hvor baade Vesten- og Østenvinden havde nogenlunde frit Spillerum igennem Lejlighederne, og det var udelukket at faa Husejerne til saa meget som at sætte Tætningslister op i et Vindue. Hvis det skulde gøres, maatte man selv betale det som Lejer og derved forbedre Husejerens Ejendom. Men Husejeren kunde naturligvis henholde sig til: Det er mig revnende ligegyldigt, hvor meget Brændsel der gaar til for at opvarme Lejlighederne, vi skriver bare en Regning, og Lejerne betaler, hvorfor i Alverden skulde vi saa have Udgift til Tætningslister, selv om det kun koster nogle faa Kroner pr. Lejlighed?

Saaan var Ræsonnementet, og saadan er det i de allerfleste Tilfælde. Som Sagerne er nu, skal der spares paa Brændselet; der er en begrænset Tildeling til de forskellige Lejligheder, men der kan Husejeren ogsaa med Sindsro sige: Ja, vi fyrer, saa længe det Brændsel, vi har faaet tildelt, strækker til, og naar det ikke strækker til længere, og vi fyrer saa økonomisk, som vi kan, er der ikke mere at gøre, og hvorfor i al Verden skulde vi saa sætte os i Udgift for at gennemføre varme-

isolerede Foranstaltninger i Ejendommene, som kun kommer Lejeren til gode? Saa-
 dan er desværre i de allerfleste Tilfælde Ræsonnementerne, og jeg synes, at det, der er sket eller rettere ikke er sket siden 31. Oktober, og som altsaa er Aarsag til, at man nu kommer med Ændringsforslag til Loven, taler sit tilstrækkeligt tydelige Sprog i den Retning.

Derfor vil jeg henstille til det Udvalg, der maatte blive nedsat, og hvoraf jeg gaar ud fra, at det paa dette Omraade antagelig meget sagkyndige Medlem Hr. Dahl bliver Medlem, at man overvejer, om man ikke skulde holde op med Forsøgene paa ved at byde paa Sukker at faa gennemført de omhandlede Arbejder. Naar man vil yde saa favorable Betingelser, som der ydes her, synes jeg udmærket vel, man samtidig kunde sige: Men saa bliver det ogsaa en Pligt for den paagældende Husejer at lade de omhandlede Arbejder foretage. Samfundet har en Interesse i, at de faste Værdier ikke forringes, Samfundet har en Interesse i, at der økonomiseres mest muligt med Brændselet, og Samfundet har vel ogsaa en Interesse i, at Lejlighederne varmemæssigt og i anden Henseende er nogenlunde beboelige; det spiller vel trods alt ogsaa en Rolle for Folkesundheden. Saa maa Samfundet ogsaa stille direkte Krav om, at det, der skal til, bliver gjort.

Derfor henstiller jeg, at man, naar man nu endelig erkender Utilstrækkeligheden af Loven af 31. Oktober, kommer med en Tilføjelse til dette Lovforslag her, saadan at det bliver en ubetinget Pligt at gennemføre de Arbejder, der er nødvendige, og at Samfundet saa ved passende Kontrolinstanser ser til, at Arbejdet bliver udført. Hvad Kontrolinstanser angaar, skulde jeg i øvrigt tro, at de Lejerforeninger, der betyder noget og bestiller noget, ikke var de daarligste at samarbejde med i denne Retning.

Jeg mener ikke, man behøver at være betænkelig ved i denne Henseende at anvende Tvangsforanstaltninger. Jeg mener det ikke, fordi Erfaringerne har vist, at med det gode lader det sig ikke gøre. Man er jo i dette høje Ting ikke betænkelig ved at anvende selv de alvorligste og urimeligste Tvangsforanstaltninger mod Arbejderne; hvorfor kan man saa ikke i et Tilfælde som dette ogsaa anvende Tvangsforanstaltninger imod andre?

Jeg henstiller disse Bemærkninger til Tingets og det eventuelt kommende Udvalgs Overvejelse, og jeg vil med det samme sige,